

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

**Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad**

informatiecentrum tel.
(070) 373 8393

uw kenmerk

bijlage(n)
1

betreft
Filmtheaters: digitaliserings-
plan en handreiking

ons kenmerk
ECSD/U201501698
Lbr. 15/083

datum
28 oktober 2015

Samenvatting

Digitaliseringsplan

In onze ledenbrief van 11 mei 2011 (Lbr. 11/028) over een landelijk plan van de filmtheaters en de bioscopen vroegen wij uw financiële medewerking met het oog op de digitalisering van 147 doeken bij de lokale filmtheaters. De aan u gevraagde bijdrage betrof een rechtstreekse subsidie of een garantstelling voor de betaling door uw filmtheater van € 20.000,- per doek aan de Stichting Digitalisering Nederlandse Cinema. Daarnaast bracht deze stichting bij het filmtheater specifieke kosten voor vertoningsapparatuur en service in rekening. De digitalisering kostte aldus € 33.050,- in plaats van € 55.000,- per doek. Voorts moesten er lokaal uitgaven worden gedaan voor verbouw, verzekering en bekabeling. Door dit landelijke plan is de filmwereld in september 2012 voor 100% digitaal geworden (nieuwbouw tot medio 2015 en kleinere filmclubs vormen soms nog een uitzondering). Het Nederlands Filmfonds heeft in ruil voor zijn bijdrage uw aandacht gevraagd voor het lokaal vertonen van Nederlandse artistieke en documentaire films. Overigens moet u in ogenschouw nemen dat de afschrijvingstermijn van de apparatuur 10 jaar is.

Handreiking

Bij deze ontvangt u voorts de Handreiking 'Filmtheaters in beweging'. Het is een vernieuwde leidraad van de betrokken veldpartijen en ons. Er zijn 38 grote en 80 kleine filmtheaters in ons land. Door hen wordt kennis over de wereld overgedragen, het debat geëntameerd en educatie verzorgd. Zij hebben een regionale functie en fungeren als culturele ontmoetingsplaatsen. Er blijkt in een tijd van individuele (over)consumptie van social media immers behoefte aan 'social spaces', plekken waar mensen uit diverse lagen van de bevolking en van verschillende leeftijden elkaar kunnen ontmoeten. Ook blijken zij van belang voor de stedelijke ontwikkeling. De handreiking toont hun positie in het VNG-ringenmodel voor het gemeentelijke cultuurbeleid en bevat een stappenplan met het oog op het ontwikkelen van een film(theater)beleid. Er staan aansprekende activiteiten in, die als voorbeeld kunnen dienen. En er komen lokale vertegenwoordigers aan het woord die hun filmtheater helder positioneren in de bredere doelstellingen van de gemeente.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

informatiecentrum tel.
(070) 373 8393

uw kenmerk

bijlage(n)

1

betreft

Filmtheaters: digitaliserings-
plan en handreiking

ons kenmerk

ECSD/U201501698
Lbr. 15/083

datum

28 oktober 2015

Geacht college en gemeenteraad,

In deze ledenbrief gaan in op de afwikkeling van het landelijke plan voor de digitalisering van de lokale filmtheaters (en bioscopen) waarvoor wij eerder uw financiële medewerking vroegen. En wij informeren u over de Handreiking 'Filmtheaters in beweging', die tijdens het Nederlands Film Festival is gepresenteerd.

Digitaliseringsplan

- Landelijk plan 2011

In een ledenbrief van 11 mei 2011 (Lbr. 11/028) hebben wij een landelijk plan voor de digitalisering van de bioscopen en filmtheaters toegelicht. Zij stonden in 2011 aan de vooravond van een nieuw tijdperk. Ook in de filmwereld deed de digitalisering haar intrede. Bijzonder was dat deze niet geleidelijk zou verlopen, maar abrupt en onontkoombaar. Na enkele jaren zouden er geen analoge filmspullen meer geleverd worden, maar zouden de producenten hun materiaal alleen nog digitaal maken. Derhalve hebben het sectorinstituut, de distributeurs en de vertoners in overleg met het filmfonds de handen ineen geslagen ten behoeve van een landelijk plan voor de digitalisering van de vertoningsapparatuur in de commerciële bioscopen en de non-profit filmtheaters: Cinema Digitaal.

- Kosten en dekking

Het landelijke plan kostte in totaal € 39 miljoen (plus eventuele bijkomende kosten zoals verbouw/aanpassing filmcabine, verzekering en bekabeling). De distributeurs zouden over een periode van acht jaar meer dan € 26 miljoen bijdragen en de bioscopen ruim € 7 miljoen. De rijksoverheid bekostigde € 3 miljoen. Vanuit de 83 betrokken gemeenten werd een bedrag van ongeveer € 2,4 miljoen verwacht voor de toen 87 filmtheaters met 147 doeken, die aan het digitaliseringsplan konden deelnemen.

Het bedrag per doek ad € 20.000,- kon voldaan worden door middel van een subsidieverstrekking aan de landelijke Stichting Digitalisering Nederlandse Cinema of een garantstelling via het filmtheater. En het kon ineens of in acht jaarlijkse termijnen betaald worden. De filmtheaters moesten daarnaast zelf € 13.050,- per doek ineens betalen of met rente verdeeld over een periode van acht jaar. Het plan betekende lokaal een forse korting: slechts € 33.050,- per doek in plaats van € 55.000,-.

- Afwikkeling

In september 2012 was de Nederlandse commerciële en non-profit filmwereld 100% digitaal (bij latere nieuwbouw is er tot medio 2015 ook nog gedigitaliseerd via het landelijke plan; kleinere filmclubs vormen soms nog een uitzondering). Ons land loopt daarmee voorop in Europa en geen enkel filmtheater heeft vanwege de digitalisering zijn deuren moeten sluiten. 506 doeken bij de bioscopen en filmtheater zijn gedigitaliseerd via Cinema Digitaal. De andere 283 deden dat via hun internationale concerns of zelfstandig. De meeste van de betrokken gemeenten hebben ervoor gekozen om niet zelf een financiële relatie aan te gaan met de Stichting Digitalisering Nederlandse Cinema die het landelijke plan uitvoerde. Maar zij hebben dit laten regelen door hun lokale filmtheaters. Het Rijk en de bioscopen hebben de verlangde bijdragen verstrekt. De meerjarige bijdrage vanuit de distributeurs op basis van het aantal nieuw vertoonde films verloopt voorspoediger dan begroot, dus de Stichting verwacht eind 2017 in plaats van eind 2018 al het daarvoor begrote bedrag binnen te hebben. Het Nederlands Filmfonds heeft toen het financiële plaatje duidelijker werd een bijdrage van € 2 miljoen voor de digitalisering verstrekt zodat deze volgens planning en voorspoedig is verlopen. Overigens moet u in ogenschouw nemen dat de afschrijvingstermijn van de apparatuur 10 jaar is.

Handreiking

- Ten geleide

In 2002 en 2010 hebben de betrokken veldpartijen en wij voor u handreikingen gemaakt over het lokale film(theater)beleid. Vanwege nieuwe ontwikkelingen waaronder de actuele rol van de filmtheaters en de digitalisering ligt er thans de Handreiking 'Filmtheaters in beweging', een vernieuwde leidraad voor gemeentelijk beleid. Deze is mogelijk gemaakt door de Nederlandse Vereniging van Bioscopen en Filmtheaters, het Nederlands Filmtheater Overleg, twee rijksge subsidieerde organisaties Filminstituut EYE en het Nederlands Filmfonds plus de VNG. Bij deze ledenbrief is een digitaal exemplaar gevoegd en u ontvangt binnenkort ook een versie in drukvorm.

- De rol van de filmtheaters

Er zijn 38 grote en 80 kleine filmtheaters in ons land, die al decennia deel uitmaken van de culturele infrastructuur binnen veel Nederlandse steden. Zij bieden een podium voor films met een bijzondere cinematografische, kunstzinnige of maatschappelijke waarde die de kijk van burgers op de wereld nuanceren of hun horizon verbreden. Door filmtheaters wordt kennis overgedragen en het debat geëntameerd, ook via feestelijke premières en goedbezochte festivals. Zij vertonen cultuurhistorische en nieuwe films in veel gevallen voorzien van een educatief programma voor de

scholen. Ook kunnen zij broedplaats zijn voor nieuw talent.

Filmtheaters hebben een regionale functie en fungeren als culturele ontmoetingsplaatsen. Er blijkt in een tijd van individuele (over)consumptie van social media immers juist behoefte aan 'social spaces', plekken waar mensen uit diverse lagen van de bevolking en van verschillende leeftijden elkaar kunnen ontmoeten. Vaak zijn herontwikkelde of nieuwgebouwde grotere filmtheaters in de afgelopen tientallen jaren katalysator geweest bij de stedelijke ontwikkeling en voor een aantrekkelijk leefklimaat. Bij dat alles werken zij samen met culturele en andere organisaties.

- De positie van de gemeenten

Een bioscoop heeft een mainstream programmering. Een filmtheater laat de artistieke en documentaire film zien met daaraan gekoppeld educatieve en maatschappelijke activiteiten. Het heeft een eigen signatuur, die mede afhankelijk is van het bezoekersprofiel. De handreiking geeft een toelichting op de ondersteuning door Europa, het Rijk en de provincies. Daarbij wordt geconstateerd dat de bijdrage van de lokale overheden van groot belang is om de rol van de filmtheaters als laagdrempelige culturele ontmoetingsplaats te kunnen blijven vervullen. Gemeenten kunnen naast subsidiegever ook op andere manieren een rol van betekenis spelen. Zij kunnen als 'makelaar' tussen verschillende (culturele) partijen functioneren, locaties beschikbaar stellen, garanties bij leningen verstrekken en tot slot publiek-private investeringsfondsen oprichten.

- Beleids hulpmiddelen

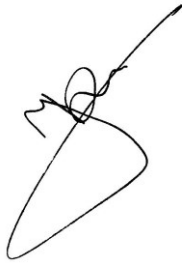
De Handreiking toont de positie van de filmtheaters in het VNG-ringenmodel, waarbij het gaat om drie groepen gemeenten met een kernachtig, uitgebreid of alomvattend cultuurbeleid. De publicatie bevat een stappenplan met het oog op het ontwikkelen van een gemeentelijk film(theater)beleid. Er staan aansprekende activiteiten in, die als voorbeeld kunnen dienen. En in de Handreiking komen lokale vertegenwoordigers uit Deventer, Maastricht en Amsterdam aan het woord die hun filmtheater helder positioneren in de bredere doelstellingen van de gemeente.

Tot slot: Nederlandse artistieke en documentaire films

Het Nederlands Filmfonds heeft als tegenprestatie voor zijn bijdrage in het digitaliseringsplan een inspanningsverplichting voor de vertoning en promotie van Nederlandse films gevraagd aan Cinema Digitaal en de betrokken bioscopen en filmtheaters. Het vraagt thans ook aan u om de nationale filmcultuur te betrekken bij het maken van afspraken over uw ondersteuning van de filmtheaters. Binnen de belangrijke functie die deze instellingen volgens het fonds vervullen is het ook van belang ruimte te creëren voor Nederlandse artistieke en documentaire films. Zij vormen vaak niet een expliciet aandachtspunt binnen de programmering van de filmtheaters terwijl deze kwetsbare producties evenmin hun plek vinden in de commerciële uitgangspunten die de bioscopen hanteren.

De theaterwereld en de beeldende kunst kennen een structureel rijksgesubsidieerde culturele infrastructuur, maar in de filmsector is dat niet het geval. De Nederlandse film wordt door het Filmfonds ad hoc ondersteund in de totstandkoming en in de kosten voor distributie maar moet bij de vertoning zelfstandig zijn weg vinden in een marktgedreven sector. Naar het oordeel van het fonds zou u eraan kunnen bijdragen om de verbinding tussen de publieke financiering van het Rijk voor de totstandkoming en de eveneens publieke bekostiging van de gemeenten voor de vertoning duidelijker gestalte te geven.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized loop with a smaller loop on top and a long, sweeping stroke extending upwards and to the right.

J. Kriens
Voorzitter directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.